

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Wtorek, dnia 2 lutego 1915 r.

Ogłoszenie.

Publiczne zabawy taneczne nie licują z powagą wojny. Zakazuję więc urządzania takich, jakoteż odbywania ich w kójkach zamkniętych.

Wykroczenia przeciwko temu będą karane.

Gubernator.

Łódź, dnia 1 lutego 1915 r.

Wojna.

Na widowni wschodniej.

W Prusach Wschodnich zaczęli rosjanie bezskutecznie pozycję mostową na wschód od Darkiem, ostrzeliwali fortyfikacje nasze na wschód od kompleksu jezior i podjęli na południowym wschodzie od jeziora Łowecińskiego, próbę ataku, który zламаł się pod ogniem naszym.

Rosyjskie ataki noene na Borzynów, na wschód od Łowicza odparto z ciężkimi dla nieprzyjaciela stratami.

Główne dowództwo wojskowe.

Komunikat austriacki.

WIEN, 31 stycznia (w południe). Nad Dunajcem i nad Nidą panowały wczoraj po obu stronach ożywione walki artyleryjskie. Artylerja nasza, która w ostatnim czasie już kilkakrotnie strzelała z dobrym skutkiem, odniosła również wczoraj sukcesy. Nieprzyjaciel wśród najgwałtowniejszego ognia opróżnił kilka rowów strzeleckich. Także na pozostałym froncie w Polsce rosyjskiej toczyła się czasowo walka artyleryjska. W Karpatach minął dzień spokojnia. W górach porostych lasem, toczą się jeszcze walki około kilku pozycji, położonych na północ od przełęczy.

Wiceszef sztabu generalnego
v. H ö f e r

feldmarszałek-lejtnant.

Z frontu zachodniego.

WIELKA KWATERA GŁÓWNA, 30 stycznia. (Urzędowo). Straty francuskie w walkach na północ od Nieuport dnia 28 stycznia były wielkie, przeszło 800 marokańczyków i algieryczyków leży poległych na tamach. Nasz ogień artyleryjski i wczoraj przeszkodził nieprzyjacielowi, nie pozwalając mu się zbliżyć za pomocą podkopów do tam na wschód od latarni morskiej.

Na południe od kanału La Bassee wydarły dziś w nocy wejska naciec francuzom, łącznie z pozycją zdobytą przez nas 25 stycznia, dwa dalsze rowy i wzięły przeszło 60 jeńców.

W zachodniej części Argonów podjęły wczoraj wojska nasze atak, przez który zdobyliśmy znaczną część terenu. Jako jeńcy pozostali w rękach naszych 12 oficerów i 731 szeregowców; zdobyliśmy 12 karabi-

nów maszynowych i 10 dział mniejszego kalibru. Straty nieprzyjaciela są ciężkie, 400 do 500 poległych znajduje się na polu bitwy; francuski pułk piechoty nr. 155 zdał się być wycięty. Straty nasze są stosunkowo małe.

Francuskie próby ataków nocnych na południowy wschód od Verdun odparto wśród ciężkich strat dla nieprzyjaciela. Na północny wschód od Badenvillers odparto francuzów z wsi Anhemont na Bremenil. Angement przez nas zajęte.

W Dumie rosyjskiej.

PIOTROGROD. W komisji budżetowej Dumy zażądał poseł Kowalewskij wyjaśnień w sprawie stosunków Rosji z Włochami, Rumunią, Bułgarią i Szwecją i stanowiska Rosji do Palestyny, Persji i Afganistanu. Poseł zapytywał również, czy rząd skłonny jest wysłuchać zdania instytucji prawodawczych i organów opinii publicznej nim przystąpi do opracowania warunków pokojowych, gdyż jest szereg kwestji, które ludzie tej kompetencji, jakimi są członkowie Dumy, mogliby z korzyścią omówić. Poseł Krupenski poruszył również sprawę stosunków Rosji z Japonją i Chinami.

Minister spraw zewnętrznych, Sazonow oświadczył, iż musi uzyskać zezwolenie cesarskie, aby na posiedzeniu plenarnem Dumy udzielić wyczerpującej odpowiedzi na poszczególne zapytania. W odpowiedzi na zainteresowanie jednego z posłów, odpowiedział minister, iż Anglja w wojnie obecnej ponosi większe ciężary, niż się to zdaje. Mitukow zapytał, czy nie zachodzi obawa, że Rosja zawrze niekorzystny pokój, na co minister odpowiedział, iż rząd pozostanie wierny manifestowi cesarskiemu i że pokój zawarty będzie w porozumieniu ze sprzymierzeńcami.

Nastrój w Piotrogradzie.

BERLIN. „Münchner Augsburger Abendzeitung“ dowiaduje się z Piotrogradu, że do połowy ubiegłego miesiąca panował w Piotrogradzie nastrój optymistyczny. Komunikaty z Królestwa opiewały o zwycięstwach. Z chwilą przybycia tułaczy z Warszawy nastrój zmienił się. W kołach nacjonalistycznych traktują bardzo sceptycznie wiadomości z placu boju

Oświadczenie generał-gubernatora warszawskiego.

PIOTROGROD, 30 stycznia (nieurzędowo).—Według doniesienia „Rieczy“ z Warszawy nowy generał-gubernator Polski książę Engaliczew podniósł z naciskiem podczas objęcia rządów, że Rosja walczy nie tylko z wojskiem nieprzyjacielskim, ale także z germanizmem, który zagnieżdżył się w niektórych dzielnicach pogranicznych Rosji.

Opuszczenie Tyflisu i Karsu przez ludność.

KONSTANTYNOPOL. Otomańskie biuro informacyjne donosi, iż potwierdza się wiadomość o opuszczeniu przez ludność cywilną Tyflisu i Karsu. Mieszkańcy tych miast udali się w głąb cesarstwa. Władze cy-

wilne wyasygnowały pewne sumy dla ułatwienia ludności ucieczki.

Finanse rosyjskie.

KOPENHAGA, 30 stycznia (nieurzędowo). Według „Birz. Wiedom.“ zmniejszył się zapas złota rosyjskiego banku państwa w tygodniu od 14 do 21 stycznia o 16 milionów i 300 tys. rb.

Sukces turecki.

KONSTANTYNOPOL, 30 stycznia. Wielki sztab generalny donosi: Flota turecka ostrzeliwała dnia 28 stycznia ze skutkiem rosyjską pozycję wojskową na zachodnim wybrzeżu morza Czarnego.

Zatopione parowce angielskie.

BERLIN, 31 stycznia (nieurzędowo). Według doniesień biura Reutersa z Londynu, łódź niemiecka podwodna „U. 21“ zatopiła 30 stycznia rano parowiec angielski „Ben Cruachen“ na morzu Irlandzkim. Załoga pozostała ono czas do opuszczenia okrętu. Później wysadził ją na ląd statek angielski w Fleetwood. Według dalszych doniesień angielskich, ta sama łódź zatopiła około południa tego samego dnia drugi parowiec na zachód od Liverpoolu. I w tym wypadku umożliwiono ratunek załodze, która przybyła już do Liverpoolu.

Kereplan pod Miłhużą.

STRASSBURG, 30 stycznia (nieurzędowo). W piątek, dnia 29 stycznia około godz. 3 i pół pojawił się nad stacją kolejową Reichweiler pod Miłhużą lotnik nieprzyjacielski rzucał 5 bomb, które w zakładach kopalni potasu Maxa, położonych w pobliżu kolei, wyrządziły nieznaczne szkody. Ludzie nie odnieśli ran. Lotnik, który widocznie przybył z Belfortu, uciekł, zanim samoloty niemieckie pokazały się nad miejscowością w celu podjęcia pościgu.

Kronika.

— (f) 10-lecie szkół polskich. Wczoraj w kaplicy przytułku dla starców i kalek odbyło się uroczyste nabożeństwo z powodu 10-letniego jubileuszu wskrzeszenia szkół polskich. Kaplica i kurytarze przytułku przepełnione były młodzieżą szkolną, do których ksiądz wygłosił płomienną przemowę.

Po nabożeństwie odbyły się uroczyste śpiewy okolicznościowe.

— (r) Powinność konia.— Z rozporządzenia władz wojskowych wszystkie konie dotychczas nie stemplowane, mają być przyprowadzone w środę dnia 3 lutego o godz. 9 rano do gmachu „Cyrku“ przy ulicy Targowej do ostemplowania.

Rozporządzenie to wywołane jest brakiem podwód na potrzeby miasta z jednej strony, a z drugiej strony, aby obronić dotychczas nie stemplowane konie od rekwizycji przez wojska, ponieważ przy stemplowaniu dla wszystkich koni będą wydawane odpowiednie glejty i białki.

— (r) Z sekcji szkolnej. Onegdaj wieczorem odbyło się posiedzenie sekcji szkolnej przy K. O. z udziałem starszych nauczycieli szkół miejskich.

Przewodniczył p. St. Sibarsztein, informując się: czy przyjęto na poprzednim posiedzeniu uchwały o złączeniu mniej licznych oddziałów i uwolnienie takim sposobem klas i czy na wakujące miejsca zostały przyjęte dzieci klas młodszych.

Omaiano także o środkach umożliwienia przyjęcia najliczniejszej liczby dzieci przez otwarcie tych szkół, których nauczyciele są nieobecni, a zastąpić takowe innymi siłami pedagogicznymi.

Postanowiono także by w szkołach wykładano co najmniej 4 godz dziennie.

Polecono niektórym starszym nauczycielom zebrania wiadomości w których szkołach są jeszcze miejsca wolne by móc zapętnić je przez przyjęcie dzieci.

— (s) Piątą wypożyczalnią książek Tow. Krzew oświaty. Dnia 30 stycznia otwartą została V wypożyczalnia książek Tow. Krzew oświaty przy ulicy Podleśnej nr. 1 (róg Długiej), która zaspakajając będzie potrzeby duchowe mieszkańców zachodniej części miasta, pozabawionej dotychczas tego rodzaju instytucji.

Strona zewnętrzna nowej wypożyczalni, skutkiem ciężkich warunków materialnych Towarzystwa, przedstawia się skromnie, niż w dawniej założonych wypożyczalniach, dobór książek jest jednak również staranny, jak w czterech pierwszych. Według z góry ułożonego planu zakupiono dzieła zasadnicze ze wszystkich dziedzin wiedzy ludzkiej. Na zupełne jednak skompletowanie księgozbioru brak pieniędzy.

Zarząd Tow. prosi przeto ludzi dobrej woli o ofiarowanie książek, zwłaszcza popularno - naukowych, dla młodzieży oraz dobrej beletrystyki.

— (b) Ze szpitala Poznańskich. Wznowiono przyjęcia w ambulatoriach szpitala Poznańskich, dokąd można zgłaszać się ze szczeniemiem ospy (wtorki i piątki od 12—1 w poł.), chorobami wewnętrznymi i dzieci.

— (s) Z popularnego Tow. pożyczek - oszczędności. W dniu 31 stycznia odbyło się zebranie zarządu Towarzystwa wraz z radą. Na zebraniu tem postanowiono zwrócić się do cent komitetu milicji z prośbą o pośrednictwo w egzekwowaniu zaległych pożyczek od członków, ponieważ kasa nie posiada zapasowych funduszy, aby móc wypłacać bodaj częściowo sumy zaoszczędzone i ulokowane w Towarzystwie przez członków.

— (f) Ze stow. majstrów fabrycznych. W ubiegłą niedzielę w Stow. majstrów fabrycznych w lokalu własnym (Nowy Rynek № 6), odbyło się zebranie członków tego stowarzyszenia.

Zafatwiono szereg spraw wewnętrznych.

— (i) Węgiel dla kuchni robotniczych. Komisja opałowa przy głównym komitecie obywatelskim postanowiła wydać kuchniom robotniczym w Łodzi po 3 korcy węgla.

